Bilag 4. Notits om selskabets opgaver og hovedtrækkene i stiftelsesdokumenterne

Nedenfor gennemgås selskabets opgaver og hovedtrækkene i stiftelsesdokumenterne. Der er i notitsen henvist til, hvor i ejeraftalen de omtalte bestemmelser skal findes.

1. Stiftelsesdokumenter

Der skal i forbindelse med stiftelsen vedtages en ejeraftale og en vedtægt for selskabet.

Derudover skal der udarbejdes et formelt stiftelsesdokument og en ejerbog. De to sidste har mere teknisk karakter og gengiver alene forhold, der fremgår af ejeraftale og vedtægt. Bestyrelsen skal endvidere efter stiftelsen udarbejde en strategi til forelæggelse på generalforsamlingen.

Ejeraftalen er ejerkommunernes indbyrdes aftale om en række centrale forhold i forbindelse med driften af selskabet.

Det gælder bl.a. beskrivelsen af selskabets formål og opgaver samt forhold vedrørende ejerkommunernes styring og indflydelse i selskabet med hensyn til repræsentation og stemmeregler på generalforsamlingen, indstillingsret ved udpegning af bestyrelsesmedlemmer, sammensætning af bestyrelse og nedsættelse af eventuelle andre fora m.v.

Ejeraftalen indeholder endvidere bl.a. bestemmelser om selskabets levering af ydelser til ejerkommunerne (servicepakker) og betingelserne for udtræden af selskabet.

Vedtægten regulerer selskabets drift, og afspejler ejeraftalen med hensyn til selskabets formål og opgaver og ejerkommunernes styring og indflydelse i selskabet.

Ejeraftalen indgås ved de enkelte kommunalbestyrelsers vedtagelse af denne sag, mens vedtægten formelt skal vedtages på en generalforsamling i selskabet.

Kammeradvokaten vil stå for registrering af selskabet i Erhvervsstyrelsen, og de enkelte kommuners andel af stiftelseskapitalen vil skulle indbetales på en konto hos Kammeradvokaten. Kammeradvokaten vil tage kontakt til de enkelte kommuner med nærmere herom.

2. Indholdet af stiftelsesdokumenterne

Kammeradvokaten har for KL udarbejdet et udkast til ejeraftale og vedtægt med sigte på fælleskommunale enheder, der oprettes som aktieselskaber.

Kammeradvokatens udkast danner grundlag for stiftelsen og driften af selskabet pr. 1. januar 2027.

Ejeraftalen indeholder på denne baggrund følgende bestemmelser.

- Selskabet har ikke et erhvervsøkonomisk formål, og overskud skal som udgangspunkt reinvesteres i selskabet (”hvile i sig selv”) (ejeraftalens pkt. 2.2 og 11.2).
- Ejerkommunernes kapitalindskud og aktieandel bygger på den enkelte kommunes indbyggertal (ejeraftalens pkt. 6).
- Alle kommuner har ret til at deltage på generalforsamlingen (vedtægtens pkt. 5.5), og kommunerne har på generalforsamlingen stemmeret i forhold til deres aktieandel (ejeraftalens pkt. 9.4).

- Beslutninger om minimumssikkerhedsniveauet (servicepakkerne til ejerkommunerne) og udvidelse af selskabets opgaver med IT-understøttelse (fase 2) skal besluttes af generalforsamlingen med kvalificeret (3/4) flertal (ejeraftalens pkt. 9.3, lit 1 og 2).
- Selskabet ledes i en interimsperiode på maksimalt to år af en bestyrelse bestående af embedsmænd (ejeraftalens pkt. 10.1.4).

Den enkelte kommune er fortsat ansvarlig for, at IT-understøttelsen lever op til lovgivningens minimumskrav til cybersikkerhed, herunder NIS2.

IT29 skal sikre, at de infrastrukturydelser, der ydes til kommunerne lever op til gældende lovgivning og de krav til server- og netværksinfrastruktur, der fastlægges af selskabet.

3. Særligt om selskabets opgaver

Selskabets opgaver er beskrevet i ejeraftalens pkt. 4.

Der lægges med forslaget op til, at selskabet i fase 1, der løber fra selskabets stiftelse, kan varetage følgende opgaver for ejerkommunerne:

- Varetagelse af den basale IT-drift for kommunerne, herunder drift af server- og netværksinfrastruktur (servere, netværk mv.), datacentre og relaterede tekniske platforme.

- Implementering og drift af grundlæggende sikkerhedsforanstaltninger i relation til server og netværk, herunder sikkerhedskopi, gendannelse, logning, overvågning af infrastruktur, herunder evnen til at opdage cyberangreb hos og på tværs af kommunerne, samt passende beredskab til håndtering af hændelser på infrastrukturniveau.

Selskabets overtagelse af opgaverne gennemføres i to trin. I trin 1 fastlægger selskabet fælles krav og rammer for driften. I trin 2 overtager selskabet løbende den konkrete drift af de enkelte ydelser fra Kommunerne.

Trin 1 – Fastlæggelse af fælles krav og rammer for driften

Selskabet skal i løbet af 2027 fastlægge krav, retningslinjer og standarder for selskabets varetagelsen af de ovenfor nævnte opgaver i fase 1. På dette grundlag skal selskabet i løbet af 2027 forelægge servicepakker til godkendelse på selskabets generalforsamling, jf. pkt. 9

Senest den 1. januar 2028 overtager selskabet driftsansvaret ved at fastlægge fælles krav til server- og netværksinfrastrukturen i alle kommunerne. Dette indebærer dog ikke i sig selv, at selskabet overtager den konkrete drift af de enkelte ydelser, idet der herom henvises til trin 2 nedenfor.

Kommunerne skal inden for en rimelig frist, som fastsættes af selskabet efter fastlæggelsen af de fælles krav, sikre, at deres varetagelse af opgaver omfattet af kravene opfylder disse krav. Dette gælder også opgaver, som endnu ikke er overdraget til selskabet, og skal understøtte den efterfølgende overdragelse til selskabet, jf. også pkt. 7. Indtil overdragelsen varetager den enkelte Kommune fortsat den konkrete drift af de pågældende opgaver.

Trin 2 – Overtagelse af den udførende drift

Fra den 1. januar 2028 overtager selskabet løbende den konkrete drift af de enkelte ydelser på grundlag af servicepakkerne og i overensstemmelse med transitionsplaner, der aftales mellem selskabet og den enkelte kommune.

Overtagelsen sker ydelse for ydelse, efterhånden som de pågældende ydelser flyttes til selskabets platform, eksempelvis ved flytning af den enkelte server.

Den enkelte kommune skal inden overdragelsen af server- og netværksdriften sikre, at kommunens applikationer mv. er kompatible med de krav, som selskabet har fastlagt.

Overtagelse af yderligere opgaver, udover server – og netværksdrift, vil bl.a. afhænge af, hvorvidt der stilles krav herom i kommende kommuneøkonomiaftaler.

Opgaver der eventuelt i den såkaldte fase 2 udvides med, kan være én eller flere af følgende opgaver:

- Drift af brugerstyring og monitorering.
- Drift af pc'er og øvrigt slutbrugerudstyr samt servicedesk og supportfunktioner for Kommunerne.
- Øvrige beslægtede IT-drifts- og supportaktiviteter, som naturligt knytter sig til øvrige opgaver.

Overgang til fase 2 kræver som nævnt beslutning på generalforsamlingen med kvalificeret (3/4) flertal (ejeraftalens pkt. 9.3, nr. 1).

Selskabet vil af praktiske årsager midlertidigt have hjemsted i Frederiksberg Kommune, men vil i løbet af opstartsperioden skulle finde egne lokaler, formentligt i en af de øvrige medlemskommuner. Der vil den forbindelse blive lagt vægt på nærhed til offentlig transport.

4. Særligt om interimsbestyrelsen og dens opgaver

Selskabet vil i den første tid være i en opstartsfase, hvor der skal arbejdes med at kortlægge ejerkommunernes aktuelle IT-understøttelse og nærmere få beskrevet det mulige tekniske indhold af selskabets IT-understøttelse af kommunerne og prisen herfor.

Det foreslås, at selskabet i en interimsperiode på maksimalt 2 år ledes af en midlertidig bestyrelse ("interimsbestyrelse") bestående af kommunaldirektører fra ejerkommunerne. Der vil i interimsperioden blive udarbejdet forslag til den endelige sammensætning af bestyrelsen, jf. nedenfor.

Interimsbestyrelsen får til opgave i perioden frem til 1. januar 2029,

- at sikre forsvarlig drift af selskabet i interimsperioden,
- påse at der udarbejdes forslag til en model for ejerkommunernes afgivelse af driftsansvar til selskabet

- kvalitetssikre eventuelle forslag til yderligere afgivelse af ansvar og opgaver til selskabet og betingelserne herfor, og
- at sikre at der at udarbejdes forslag til en ny model for ejerkommunernes styring og indflydelse i selskabet (”governance”) senest med sigte på perioden efter 1. januar 2029, herunder med hensyn til ejerkommunernes repræsentation på generalforsamlingen og sammensætning og udpegning af bestyrelsen.

Forslag til governance kan f.eks. være, at ejerkommuner grupperes nærmere efter størrelse eller geografi med sigte på, at de enkelte grupperinger hver har nogenlunde samme indflydelse i selskabet. Det kan også være tale om at nedsætte særlige fora af borgmestre og/eller kommunaldirektører som bindeled mellem ejerkommunerne og selskabet.

Interimsbestyrelsen skal forelægge de nævnte forslag til beslutning på en generalforsamling til afholdelse senest den 1. juli 2028. Interimsbestyrelsen afgår senest den 1. januar 2029. Det er forudsat, at forslagene inden da er forelagt for de respektive kommunalbestyrelser.

Arbejdet med selskabsstiftelsen styres aktuelt af en styregruppe bestående af 8 kommunaldirektører.

Det foreslås, at interimsbestyrelse sammensættes på samme måde som styregruppen, således at bestyrelsen udpeges af de eksisterende fælleskommunale IT-samarbejder, så 5K (Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Rudersdal og Lyngby Taarbæk) og DSD (Den Storkøbenhavnske digitaliseringsforening bestående af 12 kommuner) hver er repræsenteret med to medlemmer, og IT Forsyningen og NDS (Nordsjællands digitaliserings samarbejde) hver er repræsenteret med ét medlem. Derudover deltager kommunaldirektørerne fra Helsingør Kommune og Bornholms Regionskommune. I forbindelse med selskabets stiftelse vælger bestyrelsen blandt sine egne en formand.

Bestemmelserne herom findes i ejeraftalens pkt. 10.1.4.

Efter vedtægten kan bestyrelsen nedsætte et eller flere faglige udvalg, der har til opgave at rådgive bestyrelsen (vedtægtens pkt. 8). Det kan f.eks. være et advisory board bestående af kommunale IT-chefer, der rådgiver bestyrelsen i IT tekniske spørgsmål med henblik på at sikre fagligt velfunderede beslutninger.

Interimsbestyrelsen vil ansætte den nuværende programchef for IT29 som midlertidig direktør i selskabet og ansætte en ny direktør i løbet af 2027, når en ny bestyrelsesformand er på plads og kan deltage i ansættelsesudvalget.

5. Særligt om bestyrelsesformanden

Ledelsen af selskabet kræver særlige kompetencer med hensyn til bl.a. IT-drift fra større organisationer, cybersikkerhed, offentlig økonomi, jura/kontraktstyring, virksomhedsledelse og strategisk ledelse.

For at medvirke til at sikre, at disse kompetencer også er forankret i bestyrelsesarbejdet, foreslås det, at bestyrelsen ledes af en ekstern formand (som dermed ikke må være ansat i eller være medlem af kommunalbestyrelsen i en af ejerkommunerne) med væsentlige kompetencer og erfaring inden for et eller flere af disse områder (ejeraftalens pkt. 10.1.4).

Det foreslås, at interimsbestyrelsen sammen med formandskabet for KKR får bemyndigelse til i løbet af 2027 at udpege en ekstern formand for bestyrelsen, således at bestyrelsen senest den 1. januar 2028 består af ni personer, otte kommunaldirektører og en ekstern bestyrelsesformand.

Udpegningen følger kommunalbestyrelsens funktionsperiode, idet der kan ske genudpegning.

Interimsbestyrelsen vil i forbindelse med forslag til ny governance for selskabet foreslå en model for den fremtidige udpegning af en bestyrelsesformand.

6. Særligt om mindretalsbeskyttelse og økonomiske forpligtelser

De 29 kommuner i selskabet vil efter forslagene til stiftelsesdokumenter have indflydelse på generalforsamlingen, der svarer til kommunens forholdsmæssige indbyggertal.

Stiftelsesdokumenterne indeholder på samme måde som Kammeradvokatens udkast en række bestemmelser om mindretalsbeskyttelse i forbindelse med beslutninger på generalforsamlingen.

Bl.a. skal beslutninger om minimumssikkerhedsniveauet (servicepakkerne til ejerkommunerne) og udvidelse af selskabets opgaver med IT-understøttelse besluttes af generalforsamlingen med kvalificeret flertal. Det samme gælder bl.a. selskabets strategi og væsentlige strategiske beslutninger.

Nogle beslutninger kan alene besluttes ved enstemmighed, bl.a. ændring af selskabets formål samt låntagning m.v., der kan henføres til kommunerne eller stiller krav om deponering. Dvs. at samtlige kommuner hver især besidder en vetoret til at modsige sig beslutninger herom.

Samtidig er det på nuværende tidspunkt ikke afklaret, i hvilket omfang kommunernes aktuelle IT-understøttelse kan videreføres i selskabet (”apportindskud”), og det samme gælder i forhold til afklaring omkring indholdet og prisen på de servicepakker, selskabet skal tilbyde og levere til kommunerne. Selskabet vil som anført ovenfor skulle fokusere på at få disse forhold afklaret i løbet af 2027 med henblik på løbende overdragelse af driftsansvar efter 1. januar 2028.

For at sikre yderligere tryghed med hensyn til de økonomiske konsekvenser ved at indtræde i selskabet er Kammeradvokatens udkast til stiftelsesdokumenter udbygget med følgende bestemmelser.

- Det skal i forbindelse med forelæggelse for generalforsamlingen af beslutninger om minimumssikkerhedsniveauet (servicepakkerne til ejerkommunerne) også fremgå, hvad prisen for kommunerne herfor vil være (ejeraftalens pk. 9.3, nr. 2).

- Beslutninger, der påfører den enkelte ejerkommune engangsinvesteringer, der overstiger den enkelte kommunes befolkningsmæssige andel af 300 mio. kr. eller øgede driftsudgifter der overstiger den enkelte kommunes befolkningsmæssige andel af 100 mio. kr., skal godkendes af generalforsamlingen med kvalificeret (3/4) flertal (ejeraftalens pkt. 9.3. nr. 4). Det gælder dog ikke hvis den berørte kommune selv frasiger sig at få udgiften forelagt generalforsamlingen.

  Beløbene svarer for Dragør (som den mindste kommune) til hhv. 3,3 mio. kr. i engangsinvesteringer og 1,1 mio. kr. i øgede driftsudgifter, samt for Frederiksberg (som den største kommune) til hhv. 24,5 mio. kr. og 8,2 mio. kr.

En kommune kan, når generalforsamlingen har vedtaget minimumssikkerhedsniveauet (servicepakkerne til ejerkommunerne), inden for en frist på 3 måneder meddele selskabet, at kommunens aftagerforpligtelse udskydes i en periode op til 2 år. Bestemmelsen tager sigte på situationer, hvor en kommune vurderer, at det vil være meget dyrt at få IT-understøttelse i selskabet (ejeraftalens pkt. 8.1.2. og 13.2.2). Bestemmelserne supplerer de foreslåede bestemmelser om, at en kommune under visse betingelser kan udtræde af selskabet (ejeraftalens pkt. 13.2).